

IZID VOLITEV V JUGOSLOV. NARODNO SKUPŠČINO

VLADA ZAVIDA MAČKU ZMAGO TER PRAVI, DA SE JE POSLUŽEVAL V VOLILNI KAMPANJI TERORIZMA

Stojadinovič ni dobil tolike večine, kot je bilo prvotno poročano. — Njegova stranka pa bo imela večino v narodnem zastopstvu. — Fašisti so dobili le neznatno število glasov.

BEOGRAD, Jugoslavija, 13. decembra. — Prezgodnje naznanilo o veliki zmagi vlade pri volitvah v narodno skupščino — ta poročila so razposlale uradne agenture — je ovršlo uradno poročilo, ki je objavilo uradne številke.

Dokler popoldne te številke niso bile objavljene, ni nikdo v Jugoslaviji vedel, kako so potekle volitve, kajti telefonske zveze na veliko daljavo so bile odrezane od ponedeljka zjutraj.

Iz teh števil je razvidno, da ima vlada sicer znatno večino v narodni skupščini, toda je dobila manj glasov, kot pri zadnjih volitvah vlada Bogoljuba Jevtiča, opozicija dr. Vladimira Mačka pa je dobila sedaj več glasov, kot pa pri zadnjih volitvah.

Vlada ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinoviča je dobila 1,656,519 glasov, ali 58.9 odstotka vseh oddanih glasov; dr. Mačkova opozicija je dobila 1,336,823 glasov, ali 40.21 odstotka, fašistična stranka "Zbor" pa je dobila samo 30,310 glasov, niti en odstotek vseh glasov, valed česar v narodni skupščini ne bo imela nobenega sedeža.

Izid volitev je z ozirom na to, kar se je zgodilo pri zadnjih volitvah, za vlado zelo nepovoljen. Leta 1935 je Jevtičeva vlada dobila 1,746,982 glasov, ali nad 60 odstotkov, Mačkov opozicijski blok pa 1,076,345 glasov, ali nekaj nad 37 odstotkov.

Tedaj so Stojadinovič in drugi Jevtičevi nasprotniki trdili, da te številke pomenijo poraz vlade. — Kraljevi namestnik princ Pavle je zavzel isto stališče, valed česar je Jevtiča pozval, da odstopi.

Dvomljivo pa je, če bo dr. Stojadinovič sledil Jevtičevemu zgledu, temveč bo skušal dovesti do konference z dr. Mačkom in se bo celo ponudil, da pride sam v Zagreb.

Od dr. Mačka pa ni mogoče pričakovati, da bi sprejel tako obljubo. Hrvatska in srbeka opozicija zatrjuje, da je vlada zlasti v Srbiji dobila večino valed skrajno terorističnega terorja. To očitiranje je svoječasnno zadelo tudi Jevtiča in iz tega razloga hrvatski poslanci niso hoteli iti v narodno zastopstvo. Iz istega razloga tudi sedaj hrvatski poslanci ne bodo šli v Beograd.

V Zagrebu so ble sinoči burne demonstracije in slišati je bilo zahteve, da je sklicano hrvatsko narodno zastopstvo in da je postavljena čisto hrvatska vlada. Vlada pa zopet očita dr. Mačku, da se je njegova stranka na Hrvatskem in v Dalmaciji, kjer je dobila 99 odstotkov glasov, posluževala terorizmu.

Četudi ima vlada samo nekaj nad 18 odstotkov več glasov, kot pa opozicija, je pri vsem tem po obstoječi volilni postavi — katere premembo opozicija že dolgo glasno zahteva — opravičena do najmanj 300 izmed 371 sedežev v narodni skupščini. Ker je vlada dobila večino, ji pripadete dve petini poslanskih sedežev.

Med volitvami je prišlo do nekaterih izgredev v Srbiji in na Hrvatskem. V nekem kraju v južni Srbiji je prišlo do spopada med volilci in orožniki. Orožniki so streljali in ubiti ste bili dve osebi, 14 pa ranjenih.

BEOGRAD, Jugoslavija, 13. decembra. — Jugoslovanski volilci so odobrili Stojadinovičevo prijateljsko politiko do Nemčije in Italije.

Stojadinovičeva vlada ima na svoji strani sedem

"Amerika je pod židovskim vplivom"

NEMČIJA JE BILA VNOVIČ POSVARJENA

Hitler pripravlja baje novo senzacijo v Evropi. Chamberlain zahteva, da Nemčija vpoštevaa samostojni Memel.

LONDON, Anglija, 13. dec. — Anglija in Francija ste posvarili Nemčijo pred vsakim poskusom, da se polasti Memela in njegove okolice, kar je Nemčija izgubila po svetovni vojni. To je oznanil v angleški poslanski zbornici ministrijski predsednik Neville Chamberlain, ko je prišla vest, da Adolf Hitler v vzhodni Evropi zopet pripravlja novo senzacijo.

"Angleški poslanski upravitelj in francoski poslanik v Berlinu sta prejela navodila, da prosita nemško vlado, da se posluži svojega vpliva, da bo zagotovljeno spoštovanje do Memela," je rekel Chamberlain v poslanski zbornici.

"Vlada Njegovega Velikanstva ne more prezreti možnosti, da bodo litvinski vladi stavljen zahteve, ki ne bi bile v soglasju s stališčem Memela," je rekel Chamberlain.

V Berlinu pa je propagandno ministrstvo izdalo izjavo, po kateri zatrjuje, da je nemška vlada že opetovano izjavila, da bo spoštovala položaj v Memelu.

Chamberlainova izjava v poslanski zbornici je bila posledica nedeljskih volitev, v katerih so Nemci v Memelu dobili velikansko večino. Memelski Nemci so tudi izjavili, da bodo na podlagi teh volitev zahtevali, da je Memel priključen k Nemčiji.

Chamberlain je v svoji izjavi omenil, da so 8. maja, 1924 Anglija, Francija, Italija in Japonska potrdile, da pripada Memel k Litvinski pod delno avtonomijo.

Angleški listi pravijo, da bo Nemčija skušala zasesti Memel, ali pa bo spletkarila v poljski Ukrajini.

"Daily Telegraph" pravi, da Nemčija snuje nove senzacije, da bo raztegnila svoj vpliv po balkanskih državah in da bo zagovarjala avtonomijo za Ukrajino na škodo Poljske in sovjetske Rusije.

LONDON, Anglija, 11. dec. — Dopisnik nekega tujakšnjega lista poroča, da namerava papež Pij izobčiti nemškega dik-

banovin, dr. Maček pa dve, Savsko in Primorsko banovino (Hrvatsko in Dalmacijo).

Fašistična stranka "Zbor" pa ni dobila niti enega poslanca.

Vladni voditelji izjavljajo, da izid volitev dokazuje, da jugoslovanski narod odobruje Stojadinovičevo vnanjo politiko, ki se obrača od Francije ter se nagiblje k Nemčiji in Italiji.

MONROEJEVA DOKTRINA ZA VSO AMERIKO

Delegati panameriške konference bodo postavili doktrino za vse ameriške republike.

LIMA, Peru, 13. decembra. — Delegati na osmi panameriški konferenci so za skupno fronto proti vsaki tuji agresivnosti, ali pa poskusu na zapadno zemeljsko poloblo presoditi nedemokratska načela.

Izjavo, ki je dala splošni značaj ameriški Monroe doktrini, so sestavili argentinski in mehiški delegati, ko sta njeno obliko odobrila argentinski vnanji minister Jose Maria Cantilo in ameriški državni tajnik Cordell Hull.

Izjava se bo naslanjala na prvotni načrt za skupno obrambo zapadne poloble, ki ga namerava Hull predložiti konferenci.

Argentinski delegat Cantilo je nasprotoval Hullovemu načrtu, da bi 21 ameriških držav sklenilo skupno obrambno pogodbo ter je rekel, da taka pogodba ni potrebna, temveč naj bi prišla do veljave samo ob času resnične nevarnosti kakoga tujega vpada v kako ameriško republiko.

FAŠISTI ODBITI PRI MADRIDU

HENDAYE, Francija, 13. decembra. — Republikanski poveljniki poročajo, da so bili fašistični napadi okoli Madrida odbiti. Ta napad pa je bil samo krajevnega pomena.

Fašistični poveljniki generala Francisco Franco je določil četrtek za pričetek svoje velike ofenzive v vzhodni Španiji. Franco upa, da bo s to ofenzivo zlomil republikanski odpor in bo izvojeval konečno zmago.

Na južno Špansko prihajajo marokanske divizije, katere bodo poslale v prvo bojno črto. Iz sedanjih priprav je mogoče sklepati, da bo prišlo v kratkem do zelo vročih bojov. Kot pravijo nekatera poročila, bo središče 30 milj dolge fronte pri Leridi na katalonski meji. General Franco bo skušal prodirati ob cesti, ki pelje iz Leride v Barcelono.

PAPEŽ BO IZOBČIL HITLERJA

LONDON, Anglija, 11. dec. — Dopisnik nekega tujakšnjega lista poroča, da namerava papež Pij izobčiti nemškega dik-

tatorja Hitlerja iz katoliške cerkve. Koliko je resnice na tem, se seveda še ne ve.

RUSIJA IMA 4000 LETAL

Z rezervnimi in letalci druge vrste ima Rusija največjo zračno silo na svetu. — Ameriška letala so najhitrejša.

LONDON, Anglija, 13. decembra. — Po mnenju angleškega uradnega lista "Jane's All the World Aircraft" ima sovjetska Rusija 4000 prvovrstnih vojaških aeroplanov.

Skupno z rezervnimi in drugovrstnimi aeroplani ima Rusija največjo zračno silo na svetu. S tem poročilom je ovržena Lindberghova trditev, da je ruska zračna sila mnogo slabša kot pa nemška.

Nedavno so uradni krogi v Washingtonu cenili rusko zračno brodoge na 5000 do 6000 aeroplanov; nemško na 4000 do 4500, italijansko na 3700 do 4200, francosko na 3000 do 3500, angleško na 3500, japonsko na 2700 in zračno silo Združenih držav na 3000 aeroplanov.

Kot pravi "Jane-ovo" uradno poročilo, ima Anglija najhitrejšje vojaške aeroplane, Italija pa najhitrejšje bombnike. Ameriški bombniki in zasledovalni aeroplani pa so prištevajo k najhitrejšim na svetu, toda hitrost najnovejših aeroplanov ni bila označena.

Najhitrejši ameriški bombniki so Bellanca izdelka, ki letijo po 280 milj na uro v višini 5000 čevljev. Najhitrejši zasledovalni aeroplani pa so Severskiyevi, ki letijo po 300 milj na uro v višini 10,000 čevljev. Nobenih podatkov pa ni bilo objavljenih o najnovejših Boeing bombnikih in Curtissvih zasledovalnih aeroplanih.

TAJNA MOBILIZACIJA

Po celostranskim naslovom objavlja londonski "New Chronicle" senzacionalno vest, da je kancelar Hitler odredil tajno mobilizacijo treh armadnih zborov vzdolž češkoslovaške meje. List poroča, da so po zanesljivih informacijah mobilizirani 8., 14. in 17. armadni zbor. Nemčija je odločena nastopiti v obrambo Češkoslovaške za primer, da bi prišlo do napada na Podkarpatsko Rusijo s ciljem, da se to ozemlje odcepi od češkoslovaške republike. Nemčija tega ne bo nikdar dopustila, piše list dalje, ker bi to onemogočalo njeno nadaljnje prodiranje na jugovzhod in na Balkan. To pa naj bo obenem svarilo vsemu svetu, da se Nemčija v izvajanju svojih načrtov ne bo pustila od nikogar ovirati.

TAKO ŽE VSAJ TRDI URADNO GLASILO KANCLERJA HITLERJA

BERLIN, Nemčija, 13. dec. — "Voelkischer Beobachter", oficijelno glasilo nemških nacijs, ki piše po naročilu Adolfa Hitlerja, je objavil na prvi strani tri kolone dolg članek, v katerem pravi, da so Združene države pod židovskim vplivom. Tudi govori, ki jih ima Roosevelt od časa do časa, očitujejo židovski vpliv.

ŽIDJE SMEJO IZ NEMČIJE

Židje, ki se bodo izselili iz Nemčije, ne bodo smeli vzeti s seboj denarja, pač pa le obveznice nemške vlade.

BERLIN, Nemčija, 13. dec. — Nemška vlada je naznanila, da bo dovolila Židom izseliti se iz Nemčije, da se iznebijo svojih 700,000 Židov.

Ravnatelj nemške državne banke in "gospodarski čarovnik" Nemčije dr. Hjalmar Schacht bo sporočil banki za mednarodno poravnavo v Bazelu in mednarodnem odboru za begunce v Londonu, da je Nemčija pripravljena Židom pustiti nekaj premoženja.

Dr. Schacht pravi, da bo nacijska vlada dovolila Židom, da vzamejo s seboj 15 odstotkov svojega premoženja, kadar se bodo naselili v kakij tuji deželi. Toda države, ki bodo tem Židom preskrbele domovse, se morajo zavezati, da bodo porabile te denar za nakup nemškega blaga.

V resnici Židje, ki se bodo izselili iz Nemčije, ne bodo nesli s seboj nobenega denarja, temveč bodo imeli samo obveznice nemške vlade. Te obveznice bodo Židje prodali tujim agencijam, ki bodo z njimi kupovale nemško blago.

S tem hoče nacijska vlada zlomiti bojkot, katerega so razglasile različne trdnice po cellem svetu proti nemškemu blagu.

skrajno rezervirani in naglašajo, da še nimajo službenega poročila. Ne prikrivajo pa vzemirjenja, ker bi tak ukrep mogoče izzvali novo napetost v Evropi in uničiti vse delo, ki se je pričelo v Monakovu. V o-n-stalem pa sodijo v londonskih diplomatskih krogih, da je Nemčija zelo vznemirjena zaradi poljsko-ruske izjave, s katero si je Poljska zavarovala hrbet in morda zagotovila tudi podporo za primer, da bi prišla v konflikt s svojim zapadnim sosedom.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI

Članek je posebno vzel na piko zveznega zakladničarja Henryja Morgenthaua, poslanca Samuela Dicksteina odvetnika Samuela Untermyera, newyorškega župana La Guardia, rabinca dr. Stephena Wise-a ter bankirja Bernarda M. Barucha. Pod židovskim vplivom je tudi ameriški kongres, kar je opaziti že iz časov Andrewa Jacksona.

— New York, — nadaljuje članek, — je glavni stan židovskega generalnega štaba. Nekoč ponosni ameriški narod pionirjev in borcev za svobodo so židovski pajki, tako omrežili, da je sedaj utrjen in brez volje. Toda ameriški narod se je v svoji burni zgodovini že večkrat izmotal iz navidez brezupnega položaja in se bo izmotal tudi v sedanjih zadreg ter bo zlomil Judežve vezi.

— V Jacksonovih časih je bil stavljen predlog za ustanovitev Banke Združenih držav. Predlog je bil odobren, toda Jackson ga je vetiral ter s tem svojim osebnim prijateljem omogočil ustanavljanje banke. Tako je bila dana židovskim "izvedencem" prilika uničiti gospodarski in finančni ustroj dežele.

— Židje vladajo nad postavnimi in postavne uveljavljajo Washington je igrišče židovskih politikov in finančnikov. Odtam pridigujejo svoje boljše nauke. Baruch se vmešava v vnanjo politiko, rabinec Wise v krščanska načela. Dicksteini, Untermyerji in Morgenthau pa vse skupaj zabelijo s pravim židovskim sovraštvom.

— Nedaleč od Bele hiše je častljivi kapitol, kjer senat in kongres že dolgo časa nista vladana po volji naroda, pač sta povsem podrejena židovskemu prostozidarstvu. Kongres ne ustvarja postav, ki bi bile v prid lačnim in ljudem brez strehe, brez odloga pa odobri vsak predlog za novo oboroževanje in za nov svetovni pokolj. Samo par kongresnikov in senatorjev je, ki niso člani eneinstne lože. Ameriški delavski voditelji so z malimi izjemami sami Židje.

— Kupčevanje z dekleti je ena najbolj dobičkanosnih židovskih industrij v Ameriki. Postava pozna kupčevalec, toda nihče se jim ne upa do živega. Po newyorških gledališčih nastopajo gole ženske. Župan La Guardia ve vse to, pa noče preprečiti.

Ameriško časopisje je večji del v židovskih rokah, in Židje ustvarjajo v Združenih državah javno mnenje.

Kratka Dnevna Zgodba

JANKO KAČ:

ZADNJA ŽRTEV

V dveh kletnah stojijo na vsaki strani velikih vrat farne cerkve Sv. Pavla ob Boljski kakor za strahoten spalir na črnih ploščah zlata imena osem- in sedemdesetih fantov in mož, padlih v letih svetovne vojne. Kakor so postavili tukaj še živ nekdo ko so hodila skozi njih spalir dekleta z rdečico na licih in povešeni očmi ter so negodniške z lepim in tudi s hudim spravliali v božji hram go-reči kaplani, odkar pomni fara. Osemindeset. Dva in pol tisoč ovac, jagned, ovnov in ne-kaj kostrunov je pasel tista le-ta zastavni gospod Fortunat, gruntar med gruntarji, verujoč z njim v poslednji resnico ne-gnanega dela: Meni luč, tebi pa ključ.

"Obilne so obresti teh štirih divjih let," je na god svetega Andreja računal gospod Fortunat. "Od vsega življenja z božjo dušo jih je še kar tri četrtine odsto, če vzamemo same dedec — 10 odst. jih je položilo glavo v tujo zemljo." Ni gledal go-pod Fortunat le, da se kupiči go-dra dela faranov, tudi pičle njihove prihranke je upravljal in črval v "svoji" hranilnici, zato je naglo izra-čunal tudi te krvave procente. "V kakšno zemljo?" se je na-glo razsrdil sam nad seboj. Razmetalo in raztrgalo jih je, da jih bo še na sam sodni dan glava bolela, ko bodo zbirali svoje od podgan in granat oglo-dane kosti. Zakaj je bilo treba vsega tega? Zarca skrita so nam božja pota. Tisto, kar je šlo kakor lajna skozi vsa leta: Vse za vero, dom, cesarja! Da-neš tega še pes ne verjame. Ve-re ni nihče preganjal, saj kma-

lu ne bo kaj prijeti," se je govimi sivimi lasmi, ko se je spomnil žalostne zgodbe Do-lenčevega Janeza.

"Že erkava," so pripovedo-vali drug drugemu dopustniki in ranjenici, vračajoči se v za-četku tiste zadnje krvave jese-ni domov. Da ne bo več dolgo, so se tolažili tam in doma vsi, razen tolstožernih rehenov in vojnih liferantov. Kdor pride domov, nazaj ne pojde več, takó je sklenil narod. Še tistini, ki so se valjali po blatu ob Piavi, so pisarili, naj se spravi bli-že, če se jim da, seveda.

Hribovec so že ustanovili svoj zeleni kader. Poljanci niso imeli v gonah kaj jesti. Zato so se držali blizu vasi pa se po-tikali po gajnah, kopali šore in planirali svet. Komolceji so polegali po parnah in so jim nosile ženske skrivaj pred pred-pasnik jed. Nekateri so se pa kar v kamre potajili in čakali z napetimi ušesi, kdaj bo er-knila vojna. Med tem je bil tudi Dolenčev Janez.

"Pa le še ne bo!" so never-jetno znajevali ljudje ob časn-kih glave. Najbolj prav je imel menda Rok Grenka, živček sa-vinjske regulacije, ki je vedno trdil: "Prestara je že, pa se ji je duša počez obrnila. Kar ugasnite ji še svečo."

Dolenčeva hiša stoji tik ob poti. Toplo jesensko sonce je tudi Janeza premotilo, da je odprl okno, odgrnivši temni za-stor z njega: "Kakor v arestu se že ves teden premetavam, gledam skozi špranje, kako orjejo drugi črne, nujne tla do Prebokla in se sveti kovanje na komatih v brazdi pokimava-jočih kobilic. Kolikokrat sem si želel na fronti, da bi se en-krat videl, kako hodi sosed Rojnik na široko za plugom, jezo grize čik v ustih in benti konje: "Kramp nerodni, še varuške bi ti bilo treba..." Zdaj pa gledam in čujem, pa mi je stokrat huje kakor sredi tiste svinjarije ob Piavi. Bolje bi bilo..."

Kakor blisk mu je odbil to misel prav pred nosom testasti obraz orožnika Mihla, ob ka-terem se je lesketal kakor ko-vanje Rojnikovih kobilic bri-dek bajonet. Kar vkopan je obstal Janez in so mu roke sa-me ušle ob hlačna robova, saj je bil desetik.

"Da homer ihn! Lepše je, kaj ne, v kamri kakor tam preko," je pokazal z gibom glave orož-nik tja čez Ojstrico, za katero je vse dni in noči pogrmelale kakor ob hudi uri. "Kar kapo na glavo, pa greva nazaj! Takšen je ukaz od tvoje ko-mande, ne moja beseda. Do Bo-rovnice ta pospremam, da ne zgrešiš pota. Tam ob Piavi se pa že sami pomenite," se je za-režal uradni obraz pod pikel-havbo in sta se ostrli konjici na kvišku se svedranih brk kar opasno zagnali proti višnjevo nabuhlemu nosu.

"Kar podvizaj se," je ob-lastno ukazal Mihel in stopil okoli ogra, da pride do begun-ca v hišo skozi vrata z dvorišča.

Komaj je urtonila za ogrom-orožnikova glava, že se je po-gnal Janez skozi okno. Tlesk okovanih podplatov na trdo je vrgel tudi Mihla izza ogra. Ka-kor star lovec je urno butnil s klopitom ob svojo desno ramo in tipal, tipal z jekleno cevjo za beguncem. Ta pa je skakal v negotovosti, kam naj krene, kakor zlevan zajec zdaj v to, zdaj v ono smer, dokler se ni pognal proti Ovirkovi koruzi. Rezek strel je pretrgal dobri jesenski popoldan. Priden je Mihel repetiral, je še samo

vzvalovljena koruza kazala pot po kateri je šinil Janez preko njive.

Na strel so se zgrnili, kakor bi bili kar tam v svežih braz-dah čakali na to, ljudje od vseh strani in grozeče obstopili orožniki. Od vrta sem je s tr-dimi koraki prihitel Tone Bo-blik z vrhom mlade jablane v roki.

"Najlepše drevesce ste mi odbili strelom. Zahtevam od-skodnino!"

"Tiho! Njemu je bila na-menjena, ne drevesu," je s po-vdarkom dejal Mihel, obešaje počasi puško na ramo.

"Kaj smo zajeli?" je zajčala zdi mati Dolenka.

"Še puntarji bi hoteli biti! Vam že izbijemo vse to iz gla-ve. S tisto vašo Jugoslavijo vred. Še so cesar na Dunaju nik na Holand-kem, kjer se je mi pa v Sempavlu!" je gro-zeče pogledal okrog sebe Mi-hel.

Ves vzravnal je krenil orož-nik z iztegnjenimi koraki, ka-kor da je na vežališču, po poti proti cesti. Ne kakor da gre

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Downing Street št. 10.

Oči vsega sveta so uprta na navadno hišo v Downing Streetu številka 10, kjer utripa sre-e največje svetovne države. V tej hiši, kjer se odloča o sve-tovnih dogodkih, stanuje angleški ministrski predsednik. U-tica je dobila ime po sumljivem finančniku in brezobzirnem ve-rižniku Georgu Downingu. An-gleški kralj Karol II. sin Karla I. ki je bil navzlic razuzlano-sti in sebičnosti priljubljen vla-dar, je iskal zavetišče pri fi-nančniku Downingu, kjer je znal ta mož premagati vse fi-nančne težkoče države. Dow-ning je postal državni tajnik zaklada, potem angleški posla-nik na Holand-kem, kjer se je odlikoval s sumljivimi finan-čnimi posli. Od leta 1728 je hi-ša številka 10 dom angleških ministrskih predsednikov. V sedni hiši številka 11 stanuje kancelar zaklada.

Prvi ministrski predsednik ki je stanoval v Downing St.

št. 10, je bil sicer Robert Wal-pole, predsednik vlade v letih 1721 do 1742. Leta 1870 je bil ta dom priča groznega prizora med ljudskim uporom, napade-nim proti katoličanom. Lord George Gordon je vodil takrat upornike. Ta častihlepi mož je bil zasnovan protikatoliški pokret v imenu protestantizma, ogorčenega nad novim zaka-nom. Razjarjena tolpa njihove hiše se hotela polastiti An-gleške banke in udrla končno v Downing Street in opljuvala ministrskega predsednika lorda Northa. Tiha ulica je bila pokrita s trupli in po njih se je razlegalo stokanje umirajočih.

Leta 1812 se je odigrala na Downing Streetu nova drama. Ministrski predsednik Spenceer Percival je hotel vstopiti v ko-čijo, ko je nenadoma skočil k njemu nekdo in ustrelil nanj s pištolo. Bil je blaznež, ki je bil izgubil na borzi vse premo-ženje in krivdo je valil na vla-

do. Percival je umrl v hiši na Downing St. št. 10. Pozneje so podlegli boleznim v tej hiši še trije ministrski predsedniki. Nikoli pa ni bilo v nji nobenega rojstva. Nasprotno je bil pa v sosedni hiši št. 11 leta 1854 ro-jen sin velikega državnika Gladstone. Herbert — vicomt Gladstone.

FILMSKA DIVA NE SME VIDETI SVOJEGA FILMA.

Hanka Karvovska, plesalka varšavske opere, je nedavno nastopila v filmu, ki prikazuje življenje plesalk. Plesala je glavno vlogo. Ko je film prišel v Varsovo, in so ga začeli predvajati, je tudi Karvovska šla k blagajni, da bi si kupila vstopnico za film. Toda kakš-no razočaranje! Pri blagajni ji niso hoteli prodati vstopnice, češ, da je premlada, predstava pa je za mladino neprimerna. Šele ko je plesalka dokazala, da igra ona glavno vlogo v fil-mu, so ji dovolili, da je stopila v dvorano, kjer se je predva-jal film.

Spisi Josip Jurčiča:

I. ZVEZEK: Uvod — Narodne pravljice in pripovedke. — Spomini na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polharji — Domen. — Dva prijatelja.

II. ZVEZEK: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Vrbna Smukova ženitev. — Klosterski žolnir — Grad Rojinje. — Golica.

III. ZVEZEK: Deseti brat. — Nemški valpet.

IV. ZVEZEK: Cvet in sad. — Hči mestnega sod-nika. — Kozlovska sodba v Višnji gori. — Dva brata

V. ZVEZEK: Sosedov sin. — Sin kmetškega ce-sarja. — Med dvema stoloma.

VI. ZVEZEK: Dr. Zober. — Tugomer.

VII. ZVEZEK: Lepa Vida. — Pipa tobaka. Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bra-toma.

VIII. ZVEZEK: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojim se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Telečja pečenka. — Šest parov klobas. — Po to-baku smrdis. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Spomini starega Slovenca Andreja Pajka.

IX. ZVEZEK: Rokovnjači. — Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ko je krompir građe. — Pona-rejeni bankovci

X. ZVEZEK: Veronika Deseniška.

10 zvezkov \$10

Ivan Pregelj: Izbran Spisi

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. — Tolminska novele. 253 strani.

V Štefanu Golji nam podaja Pregelj edinstveno aliko trpljenja našega naroda v časih graščanske moččnosti. V središču te žive nepoznane zgodovin-ske slike stoji klena postava župnika Štefana Golje, ki da v pravem pomenu besede "življenje za svoje ovce." Prepletel je roman s tragedijo lepe Tolminke, ki v svoji čudovito nežni izvedbi nima sebi enake. Tolminske novele vsebujejo med drugim tudi origi-nalni, že splošno zasloveli pridiki "Pastina pridiga," in "Pulver und Blei" ter biser naše narečistike: "Gospoda Matije zadnji gost."

Cena \$1.50

Bogovec

Jernej

(Spisal Ivan Pregelj)

Pisatelj je posegel v dobo, ko se je začel širiti protestan-tizem po Slovenskem. Pridi-garja Jerneja je klasično opi-sal. Romanu so dodana no-trebna pojasnila.

Cena \$1.50

ODISEJ IZ KOMENDE. — Zapiski gospoda Lanspreškega. 269 strani.

V tem III. zvezku nam prikaže Pregelj prelepo po-stavo našega velikega narodnega gospodarja 18. sto-letja, Petra Pavla Glavarja. Hrbtenico temu delu tvori že pred leti napisana večerniška zgodba o mla-dostnih letih Glavarjevih, a dopolnil je to mladostno aliko z Glavarjevimi zapiski, ki nam ga kažejo v njegovi življenjski moдрosti pri čebelah, na njego-vem gradu Lansprežu, kjer mu siro glavo ozarja mlada ljubezen njegovega oskrbnika in nesrečne kon-tese Klare. S Peter Pavlom Glavarjem je ustvarjena najboljša slovenska ljudska povest. Knjiga nam po-ustvarja kos slovenske preteklosti in iz nje diha slo-venska zemlja sama.

Cena \$1.50

Tunel

(Spisal B. Kellermann)

Globoko pod zemljo vrtajo or-jaški stroji tunel med Evropo in Ameriko. Genialni inženjer MacAlan vodi ogromno delo. Cele armade delavcev se zari-vajo vedno globlje v osrčje zemlje. Sredi dela zaloti gra-ditelje strahovita katastrofa, ki skoro popolnoma uniči že napravljeno delo in katere žr-tev je tisoč in tisoče delavcev. Toda železna volja MacAlana ne odneha, dokler ne stee med Evropo in Ameriko globoko pod oceanom prvi vlak. Skozi vse delo se čuti orjaški ritem, ki mestoma kulminira v gran-dioznih opisih in dogodkih. Tu-nel je ena najzanimivejših knjig svetovnega slovstva.

259 strani . . . \$1.20

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois

POSUJE 45. LETO

Glavni grad v lastnem domu: 508 No. Chicago St., Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA NAD \$4,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 100.54%

K. S. K. Jednota ima nad 35,000 članov in članice v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 186

SKUPNIN PODPOR JE K. S. K. JEDNOTA IZPLAČALA TEKOM SVOJEGA 43-LETNEGA OBSTANKA \$4,500,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Če se hoče zavarovati pri dobri, pošten in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruje za smrtne, razne poškodbe, operacije, proti bo-lezni in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo mrežo članice in članice od 16. do 55. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruje se lahko za \$250; \$500; \$1000; \$1500 in \$2000 posmrtnine.

V mladinskem oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "A" ali "B." Mesečni prispevek v mladinski oddelci je zelo nizek, samo 15c za razred "A" in 30c za razred "B" in ostane stalen, dan zavarovalnina s vsakim dnem narašča. V V slučaju smrti otroka zavarovanega v razredu "A" se plača do \$450.00 in zavarovanega v razredu "B" se plača do \$1000.00 posmrtnine.

BOLNIŠKA PODPORA: Zavaruje se lahko za \$200; \$100 in 50c na dan ali 45.00 na teden. Anestezij: primerna, nizka.

K. S. K. Jednota, tudi članstvu štiri najmoderneje vrste zava-rovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo fin-ancno plačilo v gotovini

Nad 70. let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih avse-mptov.

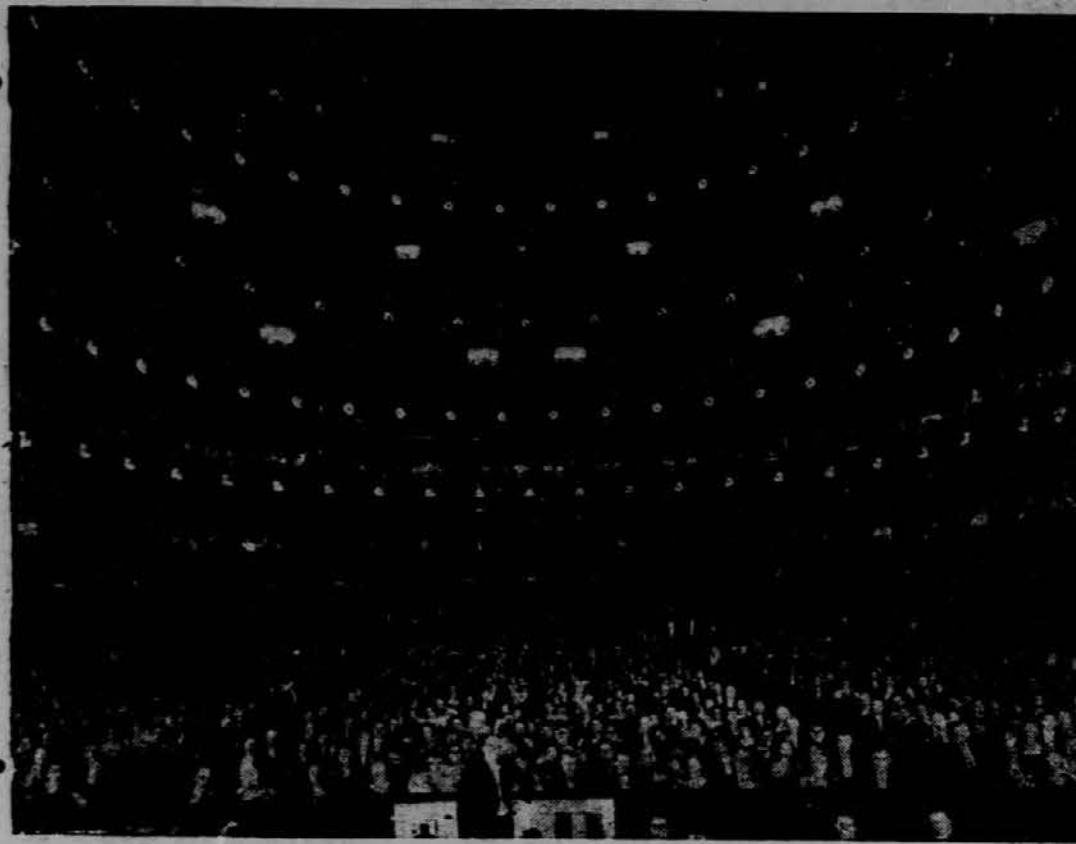
Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki kma-ja vsak teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega do-biva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti kot pravi materijal v doli. Če se nisi član ali članica te močnne in bogate podporne organizacije, potrdi se in pri-stopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi morala biti društvo, spadajoče k K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate društva, spadalajoča k tej katoliški podporni organizaciji, natonce ga za-stavite in ga postavite v starosti od 16. do 55. leta. — Za nadaljne po-jasnila in navodila pišite na glavnega tajnika:

JOSEF KALAR, 508 NO. CHICAGO STREET, JOLIET, ILLINOIS

METROPOLITAN OPERA V NEW YORKU

Pogled v notranjščino opernega poslopja, kjer nastopajo najboljši pevec vsega sveta. Lani je pola v Metropolitan operi hrvatska pevka Kunčeva.

SLEHERNI

včasih greši.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

5

Toda ta trenutek Joana zopet odpre oči. Vroča rdečica ji šine v obraz, ko pogleda v ostro zarezano, skrbno potezo mladika. Oprosti se ga in Gunter jo zopet postavi na noge zelo previdno, kot kako neizmerno dragoceno bitje. Gunter bi si hotel naravnost skozi oči pogledati v dušo. Tedaj pa tudi Gunterju šine kri v lice in zbrati mora vse svoje moči, da le-jo zopet zmedeno pogleda; in oba si globoko potopita v oči, kot pemu dekletu ne i zda nepričakovano zbuje strasti.

Zaradi živahnega pogovarjanja o tem, kar se je v bančnem posloju dogodilo, o čemur seveda nihče ni vedel ničesar natančnega, tega majhnega dogodka ni nihče opazil.

Joana pa se medtem zopet zdrami. "Hvala vam za vašo pomoč. Bil je samo nenadni strah zaradi tega dogodka," a prstom pokaže na bančno poslopje — "sedaj je zopet vse dobro. Prav iskreno se vam zahvalim."

Joana brska po svoji ročni torbici, kot bi hotela Gunterju dati kako napitnino, kajti na obrazu mladega moža je brala, kar sta beda in pomanjkanje začrtala v njegove izrazite poteze.

Gunter si more misliti, kaj namerava mlado dekle, kajti takoj se vzravna in svetla rdečica stopi na njegov obraz. Ne, temu mlademu možu ne sme ponuditi napitnine, navzlic njegovi ponošeni obleki. Nekaj v njegovih očeh ji pravi, da bi vsako plačilo za izkazano viteško delo odločno odklonil. Zato se pravi s prijaznim, ljubčnim nasmehom:

"Iskreno se vam zahvalim, gospod."

Njegove oči začare in priklonivši se, odstopi. Joana stopi v svoj avtomobil in ko se zapro vrata, še enkrat pogleda nazaj. Vidi Gunterja Bertrama, ki stoji kot pribit k tlom na istem mestu in gleda za njo z velikimi očmi, kot bi kaj srečal, kar ga je razvalovalo v duhu. Tudi Joana obha-ja nek občutek, pod pogledom njegovih oči in srce ji glasno in močno utripa. Zdi se ji, kot da bo to naglo srečanje z visoko zraščanim mladim možem ostalo velikega pomena za njeno življenje. Njegova priprosta in ponižna prikažen se je neizbrisno vtisnila v njeno dušo in ko pomisli, da mu je ho-tela dati napitnino, ji nehote šine kri v obraz.

Nepoznanec je sicer izgledal, kot da ga sreča ne obsiplje, pa vendar je napravil na njo utis ponosne osebnosti.

Gunter je k njej obrnil svoj celi obraz. Ni pa se upal odkriti se in je pozdraviti. Toda v njegovih očeh je bilo vse, česar ni mogla več pozabiti — tako bolešno hrepenenje, da jo stiska pri srcu. Ko njen avtomobil pelje mimo njega, mu v pozdrav nekoliko prikloni glavo. Tedaj pa žare njegove oči v vročih vesejih.

Nato pa se zdrmi, gre v slaščičarno ter kupi štiri pe-čenjake.

Kot kak zaklad nese kupljene stvari. In ko je še vedno pod vplivom srečanja s čarobnim dekletom, kupi pri poulični prodajalci za svojo sestro šopek božičnih evetlic. Nato gre dalje. Na nekem trgu zagleda prodajalca loterijskih srečk. Okoli njega je mnogo ljudi, ki hočejo vsi kupiti srečke. Gun-ter se nekoliko zamisli, ker se spomni, da hoče nočjo Gunda kupiti tako srečko. Koliko upanj je obdajalo prodajalca in kako malo jih bo izpolnjenih. Toda ali niso ti mali doneski zopet dajali delo in pomoč mnogim, ki so že dolgo na to ča-kali? Saj je tudi sam potreboval. Z zagrizeno odločnostjo se je s kosi leta trudil, da bi dokončal svoje študije.

V onem času mu je sestra požrtvovalno pomagala, sam pa je zopet upal, da ji bo mogel vse bogato poplačati, ko bo po prestanih izpitih dobil dobro službo.

Toda, žal, to upanje se do sedaj še ni izpolnilo. Da bi zaslužil kar najpotrebnejše za življenje, je prevzel vsako delo, ki mu je bilo ponudeno.

Imel je srečo, da je našel nekaj učencev, da jim je po-nagal pri učenju. To so bili lenuhi, ki se niso hoteli učiti in ki so mu življenje dovolj grenili. Malo pred Božjem pa so ga stariši obvestili, da mu ne morejo več plačevati učnih ur.

To je bil zanj hud udarec. Sprejel je to in ono delo, da je pokrtil izgubo. Slednjic je na vogalih ulic prodajal časopi-se, v božičnem tednu pa je raznašal zavitke za neko veliko trgovino.

To mu je pomagalo skozi božične praznike in je bil saj v stanu plačati stanovanje za december.

Nato pa je bil zopet ruh in je zatem moral zastaviti svojo zadnjo dragocenoost, po očetu podedovano uro.

Ali jo bo mogel še kdaj odkupiti?

Upal je, da bo Gunda dobila plačo za prepis rokopisa, ki ga je izdelala za nekega pisatelja. Upala je, da bo, ako bo flo vse dobro, dobila najmanj osemdeset mark. Potem bo prihodnji mesec pri velikem varčevanju mogoče izhajati. Toda kaj bo pozneje? Včasih ji je že vpadal pogum. Tedaj pa se človeku pripeti kaj takega. Lepo mlado dekle s ča-robnim nasmehom, ki mu je sprva hotela dati napitnino in ga je nato osrečila s pozdravom — moj Bog — še tega je manj-kalo, da se je v tako čarobno bitje zaljubil. Na prvi pogled in takoj tako zelo, da mu je pri misli na njo srce glasno vtrpelo.

Postoji, zatise oči in si predstavlja lepi in ljubezni obraz nepoznanka. Popolnoma jasno stoji pred njegovimi duševnimi očmi, ve, da je ne bo mogel nikdar pozabiti. Kdo je neki? Toda — za to se ne sme zmeniti, mogel je kvečje-mu misliti na njo, kot na kako vilo iz pravljice. Naglo stopa dalje. V izloženem oknu neke športne trgovine postane po-zoren na napis: "Iskreno raznašalec."

Gunter se zgane. Ali ne bi bilo to zanj — diplomiran inženir, si grenko misli — sedaj po božičnih praznikih in pred Novim letom, da bi dobil kako službo, da bi kaj zaslužil? Gun-ter gre v trgovino. Precej obilen mož mu pride naproti.

"S čim vam morem postreči, gospod?"

Nekoliko v sadregi vrti Gunter klubov v svojih rokah. "Oprostite, — v vašem izloženem oknu sem bral napis — iskreno raznašalec. Ali smem vprašati, ako mesto še ni zasedeno?"

(Dolje urločnja.)

PROBLEMI PRISELJENCA

Zadnji prihod je odločen za priseljence.

VPRAŠANJE: Prišel sem za-konitim potom v Združene dr-žave leta 1916 in sem se po-ročil z dekletom, rojenim v A-meriki. Leta 1932 sem odšel iz te dežele skupaj z ženo in dvema otrokoma. Prihodnje leto smo vsi šli v Kanado. Dne 29. marca 1934 smo zopet prišli v Združene države brez vize. Od tedaj sem bil vedno v stra-hu za deportacijo. Začel sem delati šele meseca januarja 1935, pa nimam nikakega doka-za, da sem nazaj prišel pred 1. julijem 1934. Kako naj se rešim iz te zagate?

ODGOVOR: Zadnji prihod je, oni, ki šteje, kar se tiče pri-seljencevega statusa. Če pa je zadnji prihod bil pred 1. juli-jem 1924, niste podvržen de-portaciji. Vsaka listina, stara bančna knjižica, datirano pis-mo, kaka pobotnica ali enako dokazilo utegne dokazati, da ste b il tukaj pred 1. julijem 1924. Zaprisežene izjave prič, prijateljev oziroma hišnega posestnika, kjer ste stanovali, utegnejo zadostovati.

Inozemec spada pod kvoto rojstne dežele.

VPRAŠANJE: Neki moj so-rodnik bi rad prodal svojo imo-vino in se preselil v Združene

države. Rodil se je v Banatu, ko je ta pokrajina spadala pod Ogrsko, pa ni niti Madjar, niti Jugoslovian, marveč Nemec po narodnosti. Ali bi on spadal pod nemško kvoto?

ODGOVOR: Inozemec, ki se hoče priseliti v Združene drža-ve, spada pod kvoto one drža-ve, kjer se njegov rojstni kraj nahaja sedaj, pa je vseeno, ka-kršna je njegova narodnost. On seveda spada pod jugoslovansko kvoto.

Državljanstvo vsled poroke pred 22. avgusta 1922.

VPRAŠANJE: Prišel sem v Združene države, ko sem bil 4 leta star, namreč leta 1895. Po-ročil sem se z ameriško držav-ljanko leta 1913, ali štiri leta kasneje sva se razporočila. Moj oče je postal ameriški državljan pred 21 leti. Ali sem jaz ameriški državljan?

ODGOVOR: Po danih podat-kih se nam zdi, da ste bili že 21 let stari, ko se je vaš oče na-turaliziral. Ako je to tako, ni-ste dobili državljanstva po o-četu. V sličnem slučaju pa bi ženska bila državljanica, ker se je poročila z ameriškim držav-ljanom pred dnem 22. avgusta 1922.

Tirjatev za starostno zavarovalnino.

VPRAŠANJE: Prihodnji me-sec bom 65 let star ali no-čem se zapustiti svoje delo. Ali morem že sedaj dobiti po-kojnino? Kje pa naj vprašam?

ODGOVOR: Po zakonu za so-cijalno varnost vi ste vpravičen do 3 in pol odstotkov mezd, ki ste jih prejeli od 31. decembra 1936 do dneva, ko dosežete 65 let. Ta vsota se vam izplača

naenkrat in jo morete dobiti, tudi če nadalje delate. Vloži-te prošnjo pri vsaki podružni-ci Social Security Boarda. Ni nikake pristojbine za prošnjo in podružnični uradniki radi pomagajo pri sestavi prošnje.

Koliko ljudi zastopa vsak kongresnik?

VPRAŠANJE: Recite mi, koliko članov kongresa ima vsaka država in koliko ljudi zastopa vsak kongresnik?

ODGOVOR: Vsaka izmed 48 držav, neglede na prebivalstvo, ima dva federalna senatorja. Zato senat obstoja iz 96 sena-torjev. House of representa-tives pa ima 435 članov, ki jih nazivamo kongresnike. Njho-vo število je odvisno po prebi-valstvu v dotični državi. New York, ki ima največ prebival-cev, ima 45 zastopnikov. Penn-sylvania 34, manjše države po prebivalstvu pa celo le po ene-ga samega, kot na primer Ari-zona, Delaware, Vermont, in Wyoming. Po ljudskem štetju od leta 1930 prihaja po en kon-gresnik na vsakih 280.000 pre-bivalcev. Nikaka država pa ne sme imeti manj kot enega.

BLISK ODKRIL LEŽIŠČE ŽELEZNE RUDE.

Kmetje v okolici Lycksela na Švedskem, so že dalj časa opazovali da strela udarja ved-no v neki hrib na določeno me-sto. Naposled se je neki kmet odpravil v mesto, kjer je to stvar povedal komisiji za raz-iskovanje rudninskih ležišč. Komisija je odpotovala iz me-sta in preiskala hrib ter odkri-la, da se nahajajo pod hribom žnidarja nikoli. Pa še zadnje-kamor je tako rada udarjala strel, velika ležišča železne rude.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

16. decembra:
Queen Mary v Cherbourg

17. decembra:
Paris v Havre

21. decembra:
Hansa v Hamburg

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT
216 W. 18th St., New York, N. Y.

26. decembra:
Normandie v Havre

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

ZADNJA ŽRTEV

(Nadaljevanje s 3. strani.)

med njimi umrljiv človek, ka-kor da prodira nepremagljiv stroj, so se odgrinjali ljudje s poti na obe strani, kakor sneg ob snežnem plugu. Molče so stali. Le Muškerna Barba, osemdesetletnica ob palici, je svetovala:

"Pa bi se malo vzdignili —"

"Menda bi bilo zares dobro — saj res —" so plaho pritje-vale ženske, moški pa so se mol-če razhajali po svojih opravi-kih. Mati Dolenka je ostala sa-ma naslonjena na tisti ogel hiše ob prazni kamri si tiščala plavi predpasnik na vnete oči in bridko jokala.

Naslednjo noč je vzela Do-lenkevega Janeza. Pobral je svoje vojaške reči, rekel doma-čim "Srečno!" in izginil v v noč. Iz bolnice v Trstu so do-bili še karto, da je med potjo obolel in upa, da bo kmalu do-ber.

"Sedaj pa je," je položil go-rupod Fortunat v svečenju na po-lici Janezov mrtvaški list. "Pneumonia eruposa bilatera-lis. Da, da, take zdrave in sta in preiskala hrib ter odkri-la, da se nahajajo pod hribom žnidarja nikoli. Pa še zadnje-kamor je tako rada udarjala strel, velika ležišča železne rude.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro do-movino. Kdor ga ho-če naročiti za svoje sorodnike ali prijate-lje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Pri Tenčevi Marjeti so duš-kali sejmariji z Andrejevega sej-ma. Gospodar Martin je prav-kar dvignil svojo himno:

"Bog pa je dal, da je Adam zaspal..." pa je padel tedajci Dolenčev Jaka ves blel v veselo družbo in kričnil tu za mizo: "Anza je mrtev. V Trstu je umrl za pljučnico. Je že prišel mrtvaški list."

"Na vesti ga ima!" je na-stali grobni molk prekinil Ro-žaj in udaril s pestjo ob mizo. Vsi so vedeli, da govori o Mihlu. "Zdaj se mu pa utegne utepati."

Pa se mu ni, vsaj do danes ne. Lepo je avanziral za ko-mandirja, zdaj pa živi — če še seveda ni medtem umrl — v miru in brez skrbi od pokoj-nine te naše Jugoslavije.

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakro-tisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18 ST., NEW YORK

Bohinjsko jezero

216 WEST 18th STREET, NEW YORK